

8. Томашевский Б.В. Теория литературы. Поэтика / Б.В. Томашевский. – [Учеб. пособие] [Вступ. статья Н.Д. Тамарченко]. – М. : Аспект Пресс, 2003. – 334 с.
9. A Dictionary of Literary Terms / [Barnet S., Berman M., Burto W.]. – London, 1964. – 159 p.
10. Anna Bullen. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до iлюстративного матерiалу: <https://books.google.com.ua/books?id=Anna+Bullen>.
11. Elegiac Ballad. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до iлюстративного матерiалу: <http://spenserians.cath.vt.edu/TextRecord.php?action=GET&textsid=38690>.

Редька И.А. Полижанровая англоязычная баллада (на пересечении лингвопоэтического и лингвокогнитивного подходов).

В статье рассматриваются особенности полижанровой баллады, поэтического текста, который фиксирует взаимодействие доминант двух жанровых форм. Выяснено, что полижанровая баллада характеризуется специфической композицией текста и организацией жанрообусловленной образности, которая на вербальном уровне стиха маркируется стилистически окрашенными средствами. В результате анализа полижанровых баллад выделено четыре модели их формирования: модель позиционирования-скрытия жанровых характеристик, модель жанрового добавления, модель реверсивного удвоения жанровых характеристик и модель жанрового бленда. Общим композиционным приемом для каждой из моделей является прием антитезы. Он структурирует поэтическую образность текста, которая является проявлением лингвокогнитивных механизмов творческого мышления автора (аналоговых и контрастивных картировок) и содержит информацию об особенностях авторского осмысления понятия трагедийности. Также установлено, что процессы жанрового сближения баллады с другими поэтическими формами становятся возможными благодаря стертым художественным средствам или универсальным концептуальным метафорам типа ARGUMENT IS WAR, которые приобретают в текстах признаки авторской интерпретации.

Ключевые слова: полижанровая баллада, жанровая доминанта, жанровое сближение, жанрообусловленное поэтическое речевое средство, картирование.

Red'ka I.A. Multi-genre English Ballad: a Linguopoetic and Cognitive Sstudy.

The article considers the peculiarities of formation of a multi-genre ballad, the poetic text which appears due to the interaction of dominant features of two (or more) genre forms. It has been revealed that the multi-genre ballad is characterized by a specific composition and system of genre-bound imagery that is marked stylistically. The analysis of multi-genre ballads has singled out four models of their formation: the model of highlighting-and-hiding of the genre features, the model of genre changing, the model of the reversed doubling of genre features and the model of the genre blend. The article proves an antithesis to be a common compositional device for each of the models. It structures the verbal imagery which is regarded as a manifestation of the author's poetic thinking – analogous and contrastive mappings – which carry the information about the author's interpretation of the notion of tragedy. Apart from this it was proved that the processes of genres binding may be conditioned by the stale figurative means and the universal metaphors like ARGUMENT IS WAR that acquire in texts indiosyncratic features.

Key words: multi-genre ballad, genre dominant feature, genre synthesis, genre-bound poetic means, mapping.

Дмитро Чистяк
(Київ)

УДК 811.133.1'42'37:82-2

**ЛІНГВОПОЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОБРАЗНО-СЕМАНТИЧНОЇ ІЗОТОПІЇ
В ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ**

У статті висвітлюються закономірності функціонування у мові художнього тексту основних елементів образно-семантичної ізотопії, з акцентом на нуклеарних структурах міфопоетичної семантизації. Вводиться поняття міфічно конотованого вербалізованого образу, що виступає мінімальною значущою одиницею міфопоетичної концептуалізації, яка на вищих рівнях узагальнення простежується на рівні міфопоетичних метаобразів і міфопоетичних концептів, що постають нуклеарними елементами в структурі текстових концептів різноманітних рівнів. Розробляються основи аналізу образно-семантичної ізотопії шляхом інтеграції методів структурної семантики А.Ж.Ґреймаса і школи інтерпретаційної семантики Ф.Растьє зі

здобутками лiнгвопоетичного пiдходу (В. Виноградов, Г. Винокур, В. Задорнова, З. Хованська). Обґрунтовується потреба у детальнiшому розглядi iдейно-естетичного рiвня художнього тексту, що передбачає залучення елементiв лiнгвосемiотичного, лiнгвокультурологiчного та когнiтивного пiдходiв до аналізу структури образно-семантичної iзотопiї у художньому тексті.

Ключові слова: художній текст, лiнгвопоетика, текстовий концепт, художній образ, мiфопоетика, семантична iзотопiя.

Постановка проблеми. Питання про структуру та види мовного значення i передусiм – лексичного – на сьогодні одне з дискусiйних у фiлологiчнiй науцi. З 50-х рр. ХХ ст. спостерiгається тенденцiя до посилення iнтересу до студiї його рiзноманiтних iмплiкацiй. Сюди вiдносимо «дальше значення», згiдно з О. Потебнею й Б. Плотниковим, пов'язане зокрема з крайнознавчою iнформацiєю [16, с. 84], тезу про наявнiсть у словi «похiдних сем», що притаманнi денотату й генерують переноснi значення в Й. Стернiна [18, с. 63], або «надденотативних сем» у Н. Купiної [12, с. 9], поняття «семантичного варiанту» у В. Звегiнцева як «сполучуваностi латентного значення з контекстом» [9, с. 224], конотацiї як будь-якого латентного значення в К. Кербрат–Орекойнi [22, с. 186] тощо. Такi спостереження обґрунтовуються численними семними комбiнацiями у мовному й мовленнєвому контекстах, що породжують, за А.Ж. Греймасом, iзотопiї («низки семантичних категорiй, що лежать в основi мовлення» [20, с. 10]). У такому ракурсi слушно пристати до думки Ф. Растье [21, с. 68], який замість подiлу на денотативне i конотативне значення, пропонує увести поняття семної полiізопiї на мiкрогенетичному, мезогенетичному та макрогенетичному рiвнях семантики. Однiєю з невирiшених проблем у фiлологiчнiй науцi постає виявлення закономірностей мiфопоетичної конотацiї в структурi образно-семантичнiй iзотопiї.

Аналіз останнiх досліджень i публiкацiй. Аналіз робiт, присвячених мiфiчно-текстовiй взаємодiї, фiксує наявнiсть у художньому тексті мiфопоетичного рiвня, який виступає структурно-семантичним ядром прото-концептуальних дiєсхем (Л. Белехова) i вербалiзованих образiв-мiфологем (В. Копиця) та моделює мiфопоетичну картину свiту автора (Н. Слухай, О. Киченко), котра становить архетипову модель авторської картини свiту. Гiпотеза про функцiонування мiфiчних рудиментiв як структурно-семантичного субстрату в художньому тексті пiдтверджується концепцiями внутрiшньої форми слова О. Потебнi, спостереженнями над первообразами символiчної школи, О. Веселовського та А. Белого, iдеями про мiфiчну аналогiю у Ф. Буслаєва та О. Афанасьєва, про сталi ритуальнi схеми у Дж. Фрейзера, кембриджської школи та Н. Фрая, про сталi функцiї наративу у В. Проппа, сталi теми i мотиви у мiфологiчнiй компаративiстичнiй, iнварiантнi образи-архетипи у I. Зварича, iдеєю тлумачення художнього образу як онтологiчно мiфопоетичного Н. Слухай, методикою розгляду системи мiфiчних сценарiїв як мегафрейму в О. Колесника тощо. Водночас невирiшеним у фiлологiчнiй науцi залишається питання про структуру мiфопоетичної конотацiї в образно-семантичнiй iзотопiї художнього тексту, чому присвячена дана стаття.

Мета статтi. Метою статтi є розгляд нуклеарних структур образно-семантичної в лiнгвопоетичному аспекті з метою вироблення методики дослідження мiфопоетичної семантизацiї у мовi художнього тексту.

Виклад основного матерiалу дослідження. Мова художнього тексту характеризується пiдвищеною ентропiєю денотативного значення. Це пов'язувалося з явищем авторської «iндивiдуальної конотацiї» [6, с. 12], «наявнiстю пiдтекстових зв'язкiв», «незводимiстю значення цiлого до суми значень його складових» [11, с. 25], тенденцiєю мовного знаку до «розширення своїх семантичних можливостей» (В. Задорнова) внаслiдок макросемантичних потенцiй на рiвнi тексту [8, с. 115], функцiонуванню «кiлькох семантичних сiток» [23, с. 29], нових денотативних значень завдяки авторському словнику (П. Гiро: «кожен iдiостиль являє собою автономний вербалiзований свiт, i слово набуває в ньому нової значимостi» [5, с. 51]) тощо. На сучасному етапi структурна (А.Ж. Греймас) та iнтерпретацiйна семантика (Л. Ебер, Ф. Растье, К. Шольє), семiотичнi студiї (Б. Гаспаров, Ю. Лотман, Ю. Степанов) та iнтертекстуальна теорiя (Р. Барт, Ю. Крiстева, Н. Кузьмiна) дiйшли висновку, що художнiй текст є динамiчною iнтерсемiотичною структурою. Так, Ю. Лотман, визначаючи художнiй текст як «вторинну моделювальну систему» над первинною – мовною, видiляв її як «iєрархiю мов, взаємно спiввiднесених, та не

однакових» [15, с. 33]. Суголосний йому й А.Ж. Греймас: «текст завжди виявляє декілька систем» [20, с. 93] та З. Тураєва, яка відзначила, що «асоціативнi зв'язки, в якi вступає текст практично нескінченнi й iмпліцитнi» [19, с. 14–15].

Водночас попри те, що розгляд самого поняття художнього образу провадився представниками рiзноманiтних фiлологiчних пiдходiв: мовно-фiлософського (С. Аверiнцев, О. Лосєв, О. Потебня), мовно-психологiчного (В. Белянiн, Л. Виготський, Л. Новiков), мовно-семіотичного (В. Зарецький, Ю. Лотман, Н. Павлович), мовно-когнітивного (Н. Арутюнова, Л. Белехова, О. Кагановська), мовно-стилiстичного (К. Долiнiн, О. Єфiмов, I. Смушинська, Ю. Степанов), iнтертекстуального (Н. Кузьмiна, Ю. Степанов, Н. Фатєєва), лiнгвопоетичного (В. Виноградов, Г. Винокур, В. Бурбело), серед iнших, воно не набуло у фiлологiчнiй науцi остаточного визначення. Така ситуацiя пов'язана з широкою дискретнiстю поняття «художнiй образ», яке виступає загальним термiном на позначення структур рiзних рiвнiв тексту: вiд фонiчного до сюжетно-композицiйного, вiд концептуального до рiвня семіозису культури.

Для нашого аналізу ми пропонуємо уточнити поняття «образ» робочим термiном «мiфiчно конотований вербалізований образ» (МКВО). Ним слушно окреслити групу лексем iз номiнативною функцiєю, яка реалізується на обмеженому текстовому матерiалі (в межах однієї пропозиції) i виявляє здатнiсть до актуалізації рудиментiв мiфiчного свiтовiдчуття. На вiдмiну вiд поняття «мовленнєвого образу», уведеного О. Єфiмовим [7, с. 93] на позначення рiзних видiв фiгур стилю, стилістична функцiя МКВО – мiфiчна конотацiя – виступає iмпліцитно маркованою й реалізується в текстовому оформленні лише на рiвнi бiльших текстових структур. Слушно припустити, що МКВО виступатиме гiпертекстуальним аналогом мiфеми i за такої постановки питання може частково актуалізувати образні парадигми, генеровані мiфемами: мiфопоетичні метаобрази СВІТЛО, ТЕМНЕ, БІЛЕ, ВОЛОГЕ можуть виявлятися в його структурі й генерувати вiдповiдні семантичнi iзотопії структур вищого рiвня. Ці структури вищого рiвня можна означити по-рiзному. Так, їм може вiдповiдати термiн «мета образ», запропонований Ю. Степановим на позначення «загальнiшого – безпосередньо невираженого образу», що вiдповiдає «кiлькама або навіть багатьма словесним образами» [17, с. 290]. За такої тези, слушно зауважити, що iндикторами iмені МКВО будуть повторювані елементи у значенні. Так, метаобраз БІЛЕ iмплікуватиме цiлу низку МКВО i виступатиме гiпертекстуальним корелятом мiфопоетичного метаобразу БІЛЕ як маркера мiфологiчного концепту *ДОЛЯ* доби неоліту. О. Кагановська [10] вiдзначала наявнiсть структур вищого рiвня вiдносно метаобразiв – текстових концептiв рiзних рiвнiв, якi синтезують ментальний образ дiйсностi автора твору у мовленнєвiй реалізації. Аналіз семантичної iзотопії має пiдтвердити гiпотезу про функціонування у тексті структур вищого порядку – мiфiчно конотованих метаобразiв i текстових концептiв, якi виступають значущими елементами мiфопоетичної картини свiту автора. При цьому семантична актуалізація значення вiдбувається як на рiвнi сем, так i на рiвнi груп однакових класiв сем – семем (термiн вiдповiдає «класемі» в К. Бейлона й К. Мiньйо та «таксемі» Ф. Растьє, що є взаємозамiнними). Натомiсть метод iнтерпретативної семантики Ф. Растьє пропонує розглядати семантичну iзотопію й на тематичному рiвнi узагальнення, через обґрунтування наявностi «таксемічних тем», «тем галузі», «тем виміру» й «архітем» [21, с. 124]. Таксемічнi теми охоплюють спiльнi теми для кiлькох таксем; теми галузі фiксують приналежнiсть груп таксем до певної галузі дiйсностi; теми виміру iмплікують характеристики модального простору як низку типологiчних класiв-iзотопiв; архітема групи семантичних сполук, що передбачають «розподіл семантичних свiтiв тексту» [21, с. 126]. Приміром, лексична одиниця «комета» може актуалізувати таксему /тьмяне свiтло/, таксемну тему «свiтло на тлi темряви», тему галузі «небесне свiтило», теми виміру «темрява» та «свiтло» й архітеми «життя» та «смерть».

Класифікація тематичних рiвнiв семантичної iзотопії за Ф. Растьє дозволяє поширити методикy компонентного аналізу на iдейно-тематичний i концептуальний рiвнi художнього тексту. За такої постановки питання iдентифікована нами текстова одиниця МКВО постане нуклеарною семою у структурі певної таксеми, а мiфiчно конотований метаобраз – нуклеарною таксемою у структурі таксемних сем i – на вищому рiвнi узагальнення – тем виміру, тоді як мiфопоетичний концепт у гiпертексті виявиться у структурі архітеми (зiставної з текстовою

одиницею мегаконцепту). Водночас варто зауважити, що подібні спостереження не виключають полівалентності у сполучуваності означених текстових структур у процесі образно-семантичної ізотопії, тож гіпотеза про детермінованість нуклеарних сем міфічно конотованими структурами має пройти детальну верифікацію в процесі компонентного аналізу структур обраних уривків тексту (згідно з методами інтерпретації тексту, викладеними у працях В. Виноградова, З. Хованської, В. Кухаренко, З. Тураєвої та ін.) із подальшим зіставленням із даними інтертекстуального аналізу.

Висновки дослідження та перспективи подальших наукових розвідок у визначеному напрямі. Єдиної методики лінгвопоетичного аналізу на сьогодні не існує. В. Виноградов визначав поетику як «науку про форми, види, засоби і способи словесно-художньої творчості, про структурні типи і жанри літературних творів» [2, с. 206], пов'язану з естетичним фактом. Естетичний вимір художнього тексту Г. Винокур окреслював як низку структур авторської свідомості як складової «нової дійсності» [3, с. 28] – власне, авторської картини світу. Вочевидь, саме в такому плані слушно визначати функціонування запропонованої Р. Якобсоном поетичної функції як «інтровертного відношення до вербалізованих знаків як єдності означального і означуваного» [1, с. 35], хоча сам дослідник збивався на пошуки структур паралелізму, що лежали в основі «естетичної цінності». Таким чином, при лінгвопоетичному аналізі виявляються саме макросемантичні структури тексту, що беруть участь у концептуалізації нової дійсності, з огляду на суспільно-історичний, жанровий, загальнокультурний (сюди слушно віднести й міфічний) та інші контексти художнього твору. Справді, як відзначила В. Задорнова [8, с. 127], роботи В. Виноградова фактично виявляли проблему образу автора, тобто моделі людського відношення до світу, або в новітній термінології – «авторську картину світу» (О. Кагановська, Ф. Растьє та ін.), «авторське розуміння відносин між явищами» [4, с. 28]), «ідейно-художню основу творчості письменника» (З. Хованська), «авторську інтенцію» (З. Тураєва) як складову «ідейно-тематичного змісту тексту» [19, с. 57] тощо. Саме ці категорії або їхні кореляти на інших рівнях узагальнення (концептуальна картина світу, міфопоетична картина світу) видаються нам релевантними для прояснення естетичної складової художнього тексту, що потребує інтеграцію лінгвопоетичного, лінгвокультурного та лінгвокогнітивного підходів. Для виявлення ідейно-естетичного рівня авторського тексту слушна побудова міфопоетичної картини світу автора як моделювальної системи міфопоетично конотованих метаобразів, що виникають шляхом інтертекстуальної взаємодії між міфопоетичним образом світу першого рівня (античні міфемі і міфологеми доби залізного віку як кореляти семантичних тотожностей доби неоліту та анімізму) та міфопоетичним образом світу другого рівня (гіпертекст художніх творів), виступаючи фрагментом асоціативно-інтенціонального каркасу авторського образу світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бурбело В.Б. Лінгвопоетика французької словесності IX–XVIII ст. // Валентина Броніславівна Бурбело. – К.: Київський університет, 1999. – 251 с.
2. Виноградов В.В. Стилистика. Теория поэтической речи. Поэтика / Виктор Владимирович Виноградов. – М.: Изд-во АН СССР, 1963. – С. 3–201.
3. Винокур Г.О. Филологические исследования. Лингвистика и поэтика // Григорий Осипович Винокур. – М.: Наука, 1990. – 452 с.
4. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования / Илья Романович Гальперин. – М.: Наука, 1981. – 140 с.
5. Гиро П. Разделы и направления стилистики и их проблематика / Пьер Гиро // Новое в зарубежной лингвистике. Вып. IX. [под ред. И.Р. Гальперина]. – М.: Прогресс, 1980. – С. 35–68.
6. Говердовский В.И. Теоретический и практический аспекты лексической коннотации (морфологический подход): автореф. дис. на соискание научн. степени докт. филол. наук: спец. 10.02.12 «теория языкознания» // В. И. Говердовский. – М., 1990. – 46 с.
7. Ефимов А.И. Стилистика художественной речи / Александр Иванович Ефимов. – М.: Изд-во Московского гос. ун-та, 1959. – 447 с.
8. Задорнова В.Я. Восприятие и интерпретация художественного текста / Велта Яновна Задорнова. – М.: Высшая школа, 1984. – 152 с.
9. Звегинцев В.А. Контекстная семантика / Владимир Андреевич Звегинцев. – М.: Изд-во Московского ун-та, 1957. – 324 с.
10. Кагановська О.М. Текстові концепти художньої прози (на матеріалі французької романістики середини ХХ сторіччя) / Олена Марківна Кагановська. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2002. – 292 с.

11. Колегаева И.М. Текст как единица научной и художественной коммуникации / Ирина Михайловна Колегаева. – Одесса: Областное правление по печати, 1991. – 122 с.
12. Купина Н.А. Структурно-смысловый анализ художественного произведения / Наталья Александровна Купина. – Свердловск: Уральский гос. ун-т, 1981. – 93 с.
13. Лотман Ю.М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – семиосфера // Юрий Михайлович Лотман. – М.: Языки русской культуры, 1996. – 464 с.
14. Плотников Б.А. О форме и содержании в языке / Бронислав Александрович Плотников. – Минск: Высшая школа, 1989. – 254 с.
15. Степанов Ю.С. Французская стилистика / Юрий Сергеевич Степанов. – М.: Высшая школа, 1965. – 355 с.
16. Стернин И.А. Проблемы анализа структуры значения слова / Иосиф Абрамович Стернин. – Воронеж: Изд-во Воронежского ун-та, 1978. – 156 с.
17. Тураева З.Я. Лингвистика текста (Текст: семантика и структура) / Зинаида Яковлевна Тураева. – М.: Просвещение, 1986. – 127 с.
18. Greimas A.J. Sémantique structurale / Algirdas Julien Greimas. – Paris: PUF, 2002. – 264 p.
19. Hébert L. Introduction à la sémantique des textes / Louis Hébert. – Paris: Honoré Champion, 2001. – 232 p.
20. Kerbrat-Orecchioni C. La connotation / Catherine Kerbrat-Orecchioni. – Lyon: Presses Universitaires de Lyon, 1977. – 256 p.
21. Molinié G. Eléments de stylistique française / Georges Molinié. – Paris: PUF, 1997. – 215 p.

Чистяк Д. Лингвопоэтический анализ образно-семантической изотопии в художественном тексте.

В статье рассматриваются закономерности функционирования в языке художественного текста основных элементов образно-семантической изотопии, с акцентом на нуклеарных структурах мифопоэтической семантизации. Вводится понятие мифически коннотированного вербализованного образа, который выступает минимальной значимой единицей мифопоэтической концептуализации, которая на высших уровнях имплицитно включает мифопоэтические метаобразы и мифопоэтические концепты, которые становятся нуклеарными элементами в структуре текстовых концептов разных уровней. Разрабатываются основы анализа образно-семантической изотопии путем интеграции методов структурной семантики А.Ж. Греймаса и школы интерпретирующей семантики Ф. Растье в русле лингвопоэтического подхода (В. Виноградов, Г. Винокур, В. Задорнова, З. Хованская). Обуславливается необходимость детального рассмотрения функционирования идиоматического уровня художественного текста, что предусматривает интеграцию лингвосемантического и когнитивного подходов для анализа структуры образно-семантической изотопии в художественном тексте.

Ключевые слова: художественный текст, лингвопоэтика, текстовый концепт, художественный образ, мифопоэтика, семантическая изотопия.

Chystiak D. The Linguo-Poetic Analysis of Images in Semantic Isotopy of Literary Text.

The article deals with the analysis of functioning of the most important elements of semantic isotopy of images in the literary text. The accent is made on the nuclear structures of mythically connoted semantics. We suggest to implant the notion of mythically connoted verbalized image that should function in the text as the minimal element of mythopoeic conceptualization that also implicates the structure of mythopoeic metaimages and mythopoeic concepts that should be nuclear elements in the structure of concepts of different levels. The article proposes to delimitate bases of analysis of semantic isotopy of images by the contamination of methods of structural semantics by A.J. Greimas, those of the school of interpretative semantics by F. Rastier and those of the tendencies of linguistic poetics represented by V. Vinogradov, G. Vinokur, V. Zadornova, Z. Hovanskaya. It is outlined that during this research the analyst of the cognitive and aesthetic processes in the literary text should pay more attention to the integration of such approaches as the linguistic semiotics, the cognitive linguistics and linguistic cultural studies.

Key words: literary text, linguistic poetics, textual concept, artistic imagery, mythopoeic, semantic isotopy.

Тамара Ямчинська
(Вінниця)

УДК 81'42'246.2

ІНТЕРЛІНГВАЛЬНІ ВКЛЮЧЕННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА АВТОРСЬКОГО ЗАДУМУ

Інтерлінгвальні включення є вербальним засобом, через який автор доносить свій задум, інтенцію в найприйнятнішій для нього формі. Для цього він укладає його в певну іншомовну оболонку. Завдання читача – побачити цю оболонку в тексті й розкрити ідею, яка в ній укладена, приховану інформацію, яку вона в собі таїть. Вибір шляхів зображення дійсності в художньому тексті, в тому числі використання інтерлінгвальних включень, здійснюється автором свідомо і є елементом особливого авторського стилю.

Ключові слова: інтенціональність, інтерлінгвальність, етнічна література, лінгвокреативність.

Постановка наукової проблеми. Інтерлінгвальні включення являють собою актуалізацію механізму інтерлінгвальності, який скеровує вибір та введення іншомовного компоненту як у спілкування білінгвів, так і в художній текст. В лінгвістиці неодноразово піднімалися питання вивчення зміни кодів з позицій семантики і прагматики [2; 8; 10; 11]. Детальний розгляд отримали особливості проблеми багатомовності в художньому тексті [1; 6; 9]. На важливість дослідження інтерлінгвальних включень вказують фахівці в галузі перекладу тексту, лінгвокультурознавства [4; 7]. Лінгвістична література свідчить про підвищений інтерес до комплексного опису функціонально-семантичних характеристик інтерлінгвальності та її ролі в інтерпретації художніх текстів.

Для розкриття принципу дії механізму інтерлінгвальності необхідно подати всебічний опис особливостей його включення в художній текст. **Мета** ж цієї роботи – розкрити інтенціональну природу інтерлінгвальних включень в художній текст. Матеріалом для аналізу служить текст вірша Джаніс Мірікітані «Ламаючи традицію» (Janice Mirikitani. Breaking Tradition).

Виклад основного матеріалу. Темою вірша є вивільнення жінки з кола обов'язків, які на неї покладаються сім'єю, набуття нею власного «голосу», бажання довести силу її духу. У вірші змальовано три покоління жінок – бабуся, мати й дочка. Мати переконує, що її життя відрізняється від життя бабусі, і передбачає, що життя її дочки не таке, як у неї. Лейтмотивом звучать слова «I deny I am like my mother» та «My daughter denies she is like me». В даному творі особливо посилені мотиви змінності життя і різниці між поколіннями. Все більшого значення набуває тема відходу від традицій. Конфлікт між традицією та сучасністю стає настільки актуальним, що його винесено в найсильнішу позицію тексту – його назву «Breaking Tradition».

Характерною для вірша є метафора кімнати (this room we lock ourselves in), яка представляє життя жінки, регламентоване традиціями сім'ї, правилами виховання і поведінки, усталеною, звичною роллю. Жінка пам'ятає, яке життя вела її мати:

She kept her room neat with silence,
defiance smothered in requirements to be otonashii;
passion and loudness wrapped in an obi,
her steps confined to ceremony,
the weight of her sacrifice she carries like
a foetus. Guilt passed on in our bones [12].

Два інтерлінгвальних включення, введені автором до тексту вірша, вказують на етнічну приналежність героїнь: вони є представницями японо-американської сім'ї і культури. Слово *otonashii* означає «слухняний, покірний, спокійний» і вживається для характеристики дорослої людини, в даному випадку жінки.

Мораль і побут японського народу говорять про те, що жінка ніколи не належить собі: народившись, вона є власністю батька, потім чоловіка, потім старшого сина. Тисячоліття панівного світу чоловічої культури докорінно перевиховали жінку, не тільки в побутовому і психологічному плані, а навіть в антропологічному: японська жінка типово вся в м'якості, покірності, в красивості, у повільних рухах і сором'язливості, цей тип жінки, схожої на метелик фарбами, на кролика – рухами.